

BOEREN IN BEELD

Portret van agrarisch Terschelling

Vereniging Agrarisch Belang Terschelling

T ERSCHELLINGER BOEREN IN BEELD

Wie Terschelling zegt, denkt waarschijnlijk in de eerste plaats aan strand, zee en duinen. En niet direct aan polderlandschap en agrarische bedrijven. Toch bepalen deze voor een belangrijk deel het karakter van het eiland. Vroeger was vrijwel ieder huis ‘om oost’ een boerderij. Nu zijn er nog ‘slechts’ een twintigtal boerenbedrijven, maar hun invloed op het landschap is meer dan ooit van belang. Want dankzij de agrarische sector is de Terschellinger polder nog steeds wat zij is: een wijsd en open gebied, waar de ontstaansgeschiedenis, het menselijk gebruik en de natuurwaarden op een fantastische manier met elkaar

verweven zijn. Mede dankzij de wijze waarop de boeren hun bedrijf uitoefenen, is de polder tevens een van de vogelrijkste gebieden in Nederland.

De boerenstand heeft daarnaast altijd een belangrijk stempel gedrukt op het eilandleven. Dat is ook nu nog terug te vinden in de vele levendige tradities en gebruiken. De boeren zijn trots op hun plaats en taak in de eilander samenwerking, zoals ze dat ook zijn op hun bedrijven, hun producten en op het landschap, dat zij – in het voetspoor van hun voorouders – voortbrengen. Die trots willen zij delen met de bezoekers van Terschelling. Daarom – én om een beeld te

schetsen van de enorme waarde van een gezonde boerenstand – heeft de Vereniging Agrarisch Belang Terschelling, op initiatief van de Werkgroep Duurzame Landbouw, een uitgebreide publiciteitscampagne op touw gezet.

Deze actie omvat allereerst de uitgave van een boek. De publicatie **BOEREN IN BEELD** is een indringend portret van de hedendaagse agrarische sector op Terschelling. Alle boeren vertellen hierin hun eigen verhaal over verleden, heden en toekomst, versterkt met prachtige foto's, waarmee de dagelijkse arbeid in de polder en op de boerderij is vastgelegd.

NEEKE VAN ZWOL “Boeren op Terschelling is een uitdaging”

“De boerenbedrijven, het toerisme en de natuur, het zit hier allemaal dicht op elkaar. Dat is niet altijd gemakkelijk, maar het kan! Dat vind ik het mooie van boeren op Terschelling”, zegt Neeke van Zwol. In september 2007 is zij met haar vader Piet van Zwol een maatschap aangegaan, samen zetten ze het bedrijf voort, waar voor hen generatieslang Van Zwollen hebben gewerkt. De jonge boerin krijgt van haar vader alle ruimte om er een eigen draai aan te geven. En plannen heeft ze! Just de bijzondere omstandigheden van boeren op een eiland zijn voor haar een uitdaging.

PIET VAN ZWOL (1941)
NEEKE VAN ZWOL (1978)
Adriana 7
Wolvenburg
De Weelken, 10/11/1980, 10/12/1980, 10/13/1980

28

30

GERRIT LOK “Dat je hier nog zo’n marktje kunt organiseren, dat is toch geweldig”

Badgast was hij aanvankelijk. In de jaren tachtig bracht hij geregeld zijn vakanties door op Camping Terpstra, van oorsprong een boerencamping. Daar liep hij de dochter des huizes tegen het lijf. Gerrit Lok uit Sloerwijk kon het zo goed met Geertrij Terpstra vinden dat hij in 1986 Overijssel verruilde voor Terschelling. In volle harmonie boert het paar sindsdien in Landerum, op het bedrijf dat eerder eigendom was van Geertjes ouders.

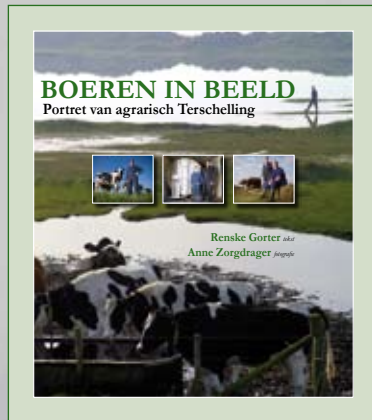
GERRIT LOK (1941)
GEERTRIJ VAN TERPSTRA (1941)
Landerum 8
Landerum 8
Wolvenburg
Wolvenburg; Zuidwildeboerderij
De Weelken, 10/11/1980, 10/12/1980, 10/13/1980

32

Dit boek is te koop in de eilander boekhandels en bij de in deze brochure genoemde bedrijven. Ook te bestellen via de website van uitgeverij Flevodruk - Harlingen: www.fh.nl.
ISBN 978-90-70886-78-3

Met de expositie **BOEREN IN BEELD** in het landbouwmuseum 'Het Hooivak' in Hoorn, wordt het belang van de agrarische sector verder voor het voetlicht gebracht. In de ambiance van een authentieke boerderij wordt de relatie zichtbaar tussen de huidige generatie Terschellinger boeren en hun voorouders.

Om de activiteiten en de producten van de eilander boeren blijvend onder de aandacht te brengen, profileert de sector zich ook via de website www.boeropterschelling.nl.

GERARD CUPIDO
"Je moet wel verder met je bedrijf"

"Opa had ooit gezegd: je moet het apart houden. Want mijn vader had een gezin en mijn oom was vrijgezel. En daar hebben ze zich altijd aan gehouden." Tot mei 2002 waren de bedrijven van de broers Cupido daarop gescheiden. Op Les 46 boerde Gerard, op Les 48 was Piet de baas. Toldat de volgende generatie aantrad: de jonge Gerard, zoon van Piet. "Toen is het één boerderij geworden en gingen we met z'n drieën een maatschap aan." De jonge agrarier staat inmiddels alleen aan het roer van de veehouderij, die de laatste jaren een ware metamorfose onderging.

GERARD CUPIDO: foto: J. van der Meer
Tekst: J. van der Meer
Illustratie: J. van der Meer
Aankomst: J. van der Meer
100 woorden: J. van der Meer

TERUGBLIK

Ooit was Terschelling een eiland van boeren en zeelui; op West woonden de zeevarenden, om Oost waren de boerderijen. Rond 1900 werden er 250 agrarische bedrijven geteld. Die richtten zich meestal op de veehouderij. Daarnaast verbouwden zij graan voor de eigen voedselvoorziening en voor die van het vee. Ook werden er aardappels en voederbieten geteeld.

Na de Tweede Wereldoorlog stond de landbouw in Nederland in het teken van schaalvergroting en mechanisatie. Ook op Terschelling werden veel kleine boerenbedrijven opgeheven of samengevoegd. Waren er in 1967 nog 120 rundveehouderijen, tien jaar later

is dat aantal geslonken tot 56. Anno 2008 telt het eiland nog 20 agrarische ondernemingen. De kleine perceeltjes landbouwgrond van weleer zijn door middel van ruilverkavelingen vergroot en beter ontsloten, waardoor efficiënter gewerkt kan worden. De akkerbouw is helemaal van het eiland verdwenen.

De boerderijen die tijdens dit proces leeg kwamen te staan, zijn in veel gevallen ingericht voor recreanten. De oorspronkelijke functie is echter aan veel huizen nog af te lezen, zelfs midden in de dorpen. Vooral het karakteristieke 'schúnstje' – een dwars uitspringend zadeldak, waardoor de hoogopgetaste hooiwagens naar binnen konden – herinnert aan de activiteiten van eertijds. Het werk op de boerderij is de afgelopen vijftig jaar enorm ver-

anderd. Een aantal van de huidige Terschellinger boeren heeft nog met de hand gemolken, hun opvolgers spreken over melkrobots. Melkbussen zijn allang vervangen door enorme melkkoeltanks, de trekker nam de plaats van het paard in, handwerk behoort vrijwel tot het verleden.

Ondanks alle modernisering wordt er op Terschelling nog redelijk extensief en met respect voor het eiland geboerd. Dat is af te lezen aan het landschap en aan de vogel- en plantenrijkdom in de polder. Daarnaast is de boerencultuur nog zichtbaar in veel tradities en gebruiken. Nog altijd draven de boerenpaarden op Sint Jan door de Oosterburen, er zijn veekeuringen, agrarische dagen, er is een markt, en als het even kan komen bij winterdag de arrensleeën tevoorschijn.

EXCURSIE

'DE PIETER PEIT'S HOEVE'

"Mijn vader was zeeman. Alleen met moeder, was er thuis niet veel te beleven, dus was ik veel bij opa, die eerst zeevarend was, en later boer werd. Zo ben ik spelenderwijs zelf ook boer geworden."

Zo ongeveer luidt het begin van het verhaal dat Cees Cupido vertelt als hij gasten rondleidt op zijn bedrijf, 'De Pieter Peit's Hoeve' in Lies. Hij is er trots op dat in zijn familie nog steeds boeren en zeelui voorkomen; de beroepen waarmee de Terschellingers van oudsher de kost verdienen.

De geanimeerde verhalen van Cees Cupido over heden en verleden zijn het beluisteren meer dan waard en intussen valt er veel te leren over een modern boerenbedrijf. 'De Pieter Peit's Hoeve' is een gangbare veehouderij, waar een deel van de melk verwerkt

wordt tot boerenkaas. Dit product – door de boerin vervaardigd – wordt verkocht vanuit de eigen winkel, maar is ook verkrijgbaar in de supermarkt.

Kaasboerderij De 'Pieter Peit's Hoeve' – Lies 24a, Terschelling. tel. 0562-448501 www.pieterpeitshoeve.nl. Rondleidingen van maandag tot en met zaterdag om 10.30 uur.

LANDBOUWMUSEUM 'HET HOOIVAK'

Wie meer wil weten over het boerenleven van eertijds, kan terecht in het Landbouwmuseum in Hoorn. In deze authentieke Terschellinger boerderij – waarvan ook het oorspronkelijke interieur intact bleef – is onder meer te zien welke landbouwwerktuigen en gereedschappen vroeger gebruikt

werden. Ook met foto's en oude filmpjes wordt een beeld geschetst van de wijze waarop er eertijds op Terschelling geboerd is. Kinderen kunnen er op de ouderwetse manier graan malen en boter karnen, en zich bovendien vermaken op de kinderboerderij. Naast de vaste presentatie en activiteiten zijn er steeds wisselende exposities. In 2008 en 2009 is er een unieke fototentoonstelling te zien, waarin de relatie zichtbaar wordt tussen de huidige generatie Terschellinger boeren en hun voorouders.

Landbouwmuseum en kinderboerderij 'Het Hooivak' – Kooiweg 3, 8896 JL Terschelling Hoorn. tel. 0562-448107 – www.hooivak.nl. Geopend vanaf de meivakantie tot en met de herfstvakantie; op dinsdag tot en met vrijdag van 14.00 uur tot 17.00 uur.

S T A N D V A N Z A K E N

Terschelling kent nog een twintigtal volwaardige agrarische bedrijven, meest melkveehouderijen. Daarnaast zijn er schapenboeren, een enkele paardenfokker, en een fruitwekerij. De boeren streven ieder op hun eigen wijze naar een gezonde bedrijfsvoering. Een aantal melkveehouders zoekt het in schaalvergroting. Zij hebben plannen voor nieuwe stallen, denken aan uitbreiding van de veestapel en verdere mechanisering. Het zal bijvoorbeeld niet lang meer duren of de melkrobot doet zijn intrede op het eiland.

De Terschellinger melkveehouders produceren jaarlijks ruim 6,1 miljoen kilogram melk. Verreweg het grootste deel – 5,4 miljoen kilo

– wordt geleverd aan de zuivelcoöperatie Friesland Campina. De melk wordt drie keer per week bij de boeren opgehaald en naar het vasteland vervoerd om verwerkt te worden tot diverse zuivelproducten. De Terschellinger melk die op het eiland blijft, komt van twee gespecialiseerde bedrijven en wordt geleverd aan de biologische kaasmakerij 'De Terschellinger' in Oosterend.

Niet alle boeren gaan voor schaalvergroting, er is ook een aantal die verbreding nastreeft. Zij maken bijvoorbeeld binnen het bedrijf een eigen product – kaas, yoghurt, ijs – en verkopen dat in hun boerderijwinkel. Ook worden er excursies en demonstraties voor toeristen

georganiseerd; er is een boer die rijpaarden verhuurt, een andere heeft een huifkarbedrijf, een derde verdient wat bij met een museum en een kinderboerderij, en bij de tuinderij bestaat de mogelijkheid om zelf fruit te oogsten en bloemen te plukken. Een nieuwe vorm van verbreding is het kamperen bij de boer, dat in de nabije toekomst mogelijk wordt. Ook zijn er plannen voor een zorgboerderij en een schaapskudde met herder.

SCHAPENKAASBOERDERIJ 'HALFWEG'

Er lopen paarden, koeien, kalfjes, varkens, diverse soorten schapen en lammetjes, ganzen, kippen, eenden en konijnen. "Alles wat je zo'n beetje in een prentenboek over een boerderij tegenkomt", zegt Albertine Wortel. De jonge boerin en haar levenspartner Jaap Lieman willen op hun bedrijf op Halfweg een beeld scheppen van wat er op een boerderij omgaat. Bezoekers kunnen er vrij rondlopen, kijken bij het melken van de koeien en de schapen, informatie opdoen, of het proces van kaasmaken volgen. Want Albertine maakt zelf kaas van de melk die haar schapen produceren. De kaas verkoopt ze vanuit haar eigen winkel, maar deze is ook bij de winkeliers op het eiland te koop.

Schapenkaasboerderij 'Halfweg'
– Kooipad 7, 8881 HD West-Terschelling – tel. 0562-443738 – www.schapenkaasvantschelling.nl.
De winkel is dagelijks geopend van 11.30 tot 17.30 uur. 's Zomers en in de schoolvakanties is de boerderij open voor bezoekers op woensdag- en zaterdagmiddag. Voor meer

informatie over kijkdagen, excursies en demonstraties schapendrijven met Border Collies: zie affiches en website.

'PUUR TERSCHELLING' HUIFKARTOCHTEN

Op de bok van de huifkar vertelt hij over het boerenleven van vroeger: over de bouwstijl van de boerderijen bijvoorbeeld, en over het vee, de bijverdiensden van eertijds – de eendenkooien, de konijnenvangst, het strandjuten. Maar ook de hedendaagse agrarische bedrijvigheid komt aan bod: de bijzondere omstandigheden van boeren

op een eiland, het weidevogelbeheer. "Onderwerpen te over", zegt Anne Bierema. "Je hoeft maar om je heen te kijken; alles wat authentiek is op Oost-Terschelling heeft met het boerenleven te maken."

Anne en Danielle Bierema zijn eigenaar van het bedrijf 'Puur Terschelling' in Oosterend. Zij verzorgen onder meer huifkartochten over het hele eiland. De toeristen op Terschelling vinden het leuk om te horen hoe de eilanders leven, ervaren zij. Ook voor het agrarische aspect is veel belangstelling. "Meer dan je denkt", zegt Anne.

'Puur Terschelling' – Oosterend 39, 8897 HX Terschelling – tel. 0562-449487 – www.puur-terschelling.nl.

BOER EN NATUUR

De Terschellinger polder is het arbeidsterrein van de boeren. Daar graast hun vee, daar winnen zij voer voor de beesten. Door de wijze waarop de agrariërs de polder gebruiken – en natuurlijk door de directe aanwezigheid van de Waddenzee – behoort het gebied tot de meest vogelrijke polders in Nederland. Overal in ons land gaan de weidevogels sterk in aantal achteruit. Niet op Terschelling. De hoeveelheden die er worden aangetroffen zijn ongeëvenaard. Egbert Zorgdrager uit Formerum is een van de boeren die veel aan agrarisch natuurbeheer doet. Hij schetst een beeld: “Als er elders in Nederland vijf gruttobroedparen per honderd

hectare voorkomen is men tevreden. Wij zitten hier op dertig paren!” Zorgdrager ziet op zijn land verder veel scholeksters, Kievieten, tureluurs, en meer zeldzame soorten als de slobeend, de krakeend, de leeuwerik, de kluut. Ook de planten- en kruidenrijkdom is er ongekend: er worden 120 verschillende soorten geteld. Terwijl natuurbeheer en moderne landbouw over het algemeen op gespannen voet staan, weten de Terschellinger boeren die goed te combineren. Er wordt – in samenwerking met de Vogelwacht – aan nestbescherming gedaan, en ook het maaibeheer – de een vroeger, de ander later – is goed voor de vogelstand.

Als boeren hun bedrijfsvoering meer of minder afstemmen op de natuur krijgen zij daarvoor van het rijk een vergoeding. Op Terschelling doet negentig procent van de agrariërs aan weidevogelbeheer; de nesten worden opgezocht en de legsel beschermd.

Voor een kwart van de duizend hectare die de Terschellinger polder beslaat, geldt een maaibeperking; deze weilanden worden later gemaaid, zodat de vogels de tijd krijgen hun eieren uit te broeden. Van begin oktober tot eind mei wordt de polder bevolkt door duizenden rotganzen. Dat levert fantastische beelden op, maar de landbouw ondervindt er schade van; de vogels voeden zich namelijk met gras uit de weilanden. Sinds de boeren hiervoor financieel gecompenseerd worden, gedogen zij de ganzen echter op hun land.

KARAKTERISTIEK LANDSCHAP

Het landschap van de polder is zeer karakteristiek voor het eiland. Het grote open gebied is bijzonder afwisselend door de aanwezigheid van bosjes, eendekooien en dorpen, met steeds op de achtergrond de strakke Waddendijk. De polder is de plek waar de natuurlijke wordingsgeschiedenis, het gebruik door de mens, en de natuurwaarden op een unieke manier met elkaar verweven zijn. Er zijn nog zandkopjes van de oude strandwal te vinden, laagten en restanten van kreken en geulen, en door de mens opgeworpen hoogten: de twee stinswieren en een aantal grotere terpen. De eilandbewoners hebben zich aan de terreinomstandigheden aangepast door de hogere zandwelingen te gebruiken om huizen en boerderijen te bouwen en akkers aan te leggen. De lager gelegen terreingedeelten werden gebruikt als weide of als hooiland. De reliëfverschillen die ontstaan zijn bij de ontwikkeling van het gebied, worden

beschouwd als zeer zeldzaam.

De rol die de huidige boerenstand speelt in het behoud van de landschappelijke en natuurlijke waarden in de open polder is van essentieel belang. De gemeente Terschelling zet zich daarom in voor het behoud van een

gezonde agrarische sector. Om het draagvlak voor behoud en bescherming te vergroten, wil de gemeente het gebied aantrekkelijker maken voor de bezoekers van het eiland, vooral bij de liefhebbers van kleinschalige activiteiten.

A GROTOERISME

Er zijn op Terschelling allerlei evenementen te bezoeken waarin de boerencultuur met haar gebruiken en tradities naar voren komt.

Gedurende de hele zomer zijn er bijvoorbeeld activiteiten van 'Et Hossefolk'. Deze paardenhoudersvereniging organiseert diverse draverijen en ringsteekwedstrijden waarin paarden en gerij de hoofdrol spelen.

Ook worden er keuringen georganiseerd, waar de mooiste paarden, schapen en geiten zich in alle soorten en maten aan het publiek en een deskundige jury presenteren. Ook de rundveekeuring – vroeger een hoogtijdag in het bestaan van de boer – is opnieuw ingesteld.

De Vereniging voor Landbouwonderwijs op Terschelling zet eens in de twee jaar een agrarische dag op touw. De sector presenteert zich gedurende dit evenement met diverse facetten van het boerenbedrijf uit heden en verleden.

Wie wil kennismaken met de Terschellinger schapenhouders, hun dieren, activiteiten en producten kan terecht op de tweejaarlijkse dag van het schaap. Meestal zijn er demonstraties schaapscheren en valt er te zien hoe behendig een Border Collie schapen over een parcours weet te brengen.

Op 25 juni draven volgens eeuwenoude traditie de boerenpaarden in de Oosterburen van Midsland. In het wit gestoken Terschellingers rijden dan – bij voorkeur zonder zadel – om het hardst voor de eer en voor de prijzen. Deze draverij behoort tot de oudste feesten op Terschelling.

En dan is daar nog de Cyprianrace, het jaarlijkse 'hardjagen op strân'. Deze traditie werd ruim 75 jaar geleden in het leven geroepen en is genoemd naar het Noorse schip 'Cyprian' waarvan in 1905 de bemanning door Terschellingers gered werd. Bij deze redding, maar ook bij andere, speelde het paard een grote rol. Immers te paard werden de roeiers en reddingbootpaarden opgetrommeld: buren en familie van de schipper stoven "op et hors" alle

kanten op om iedereen te waarschuwen, waarna elk zich te paard naar het strand begaf.

Op de tweede donderdag in september zijn de Ooster- en Westerburen van Midsland het toneel voor de jaarlijkse beestenmerk. Rondom de kerk verhandelen de boeren hun vee; er zijn kraampjes, er is gezelligheid.

Het is nog steeds een populair gebruik onder de Terschellingers: het op 'e riid gaan; een tocht met paard en wagen naar de Grië, om daar te eten, te drinken en muziek te maken. Dit restant van een oude traditie vindt zijn oorsprong in een processie. In navolging van het volksgebruik worden er nu voor toeristen huifkartochten georganiseerd. Er zijn op Terschelling een drietal bedrijven die deze rondritten aanbieden; de voerlui zijn niet zelden van boerenkomst.

Ter herinnering aan de tijd dat de graslanden op Terschelling nog afgewisseld werden met korenvel-

den, worden er sinds enkele jaren initiatieven ontplooid om het handwerk van weleer nog eens onder de aandacht brengen. In het voorjaar worden op traditionele wijze – met ploeg en paard – enkele stukken land bewerkt en ingezaaid, zodat er in augustus op de ouderwetse manier haver of rogge geoogst kan worden. Enkele weken later komt dan de vooroorlogse dorsmachine tevoorschijn, om het graan verder te bewerken.

Meer informatie over deze activiteiten in 'de Sjouw', het toeristisch informatieblad van de VVV en tevens op de website www.boerenopterschelling.nl.

BIOLOGISCHE SCHAPENBOERDERIJ 'DE ZEEKRAAL'

"Wanneer gaat de boer nou schapen melken? vraagt een klein meisje, terwijl ze met haar ouders rondloopt in de stal van schapenboerderij 'De Zeekraal' in Oosterend. Haar broertje zit op zijn knieën bij de koeien. "Hij likt aan mijn trui, hij vindt mij lief!" roept hij enthous-

siast. Dan opent Gerben Bakker het deurtje van de melkstal en daar komen de schapen aan. Keurig gaan ze op een rijtje staan. Tijdens het melken krijgen de toehoorders een flinke portie informatie voorgeschoteld over de lammertijd, het scheren, over melken en kaasmaken. "Weet je wel hoever ze kunnen poepen?" vraagt de boer, als de kinderen wat te dicht achter de schapen gaan staan. Iedereen deinst achteruit.

Gerben en Jolanda Bakker vertellen graag over hun bedrijf en daarom hebben zij het opengesteld voor bezoekers. Die kunnen er niet alleen het melken van de schapen meemaken, maar ook kennismaken met diverse facetten van de agrarische onderneming en met een puur eilander product, de schapenkaas die op het bedrijf vervaardigd wordt.

Biologische schapenboerderij 'De Zeekraal' – Oosterend 17, 8897 HW Terschelling – tel. 0562-449278 – www.dezeekraal.nl.

Bezoekers zijn welkom van februari tot november, dagelijks van 14.00 tot 18.00 uur, behalve op zondag. De boerderijwinkel is het hele jaar geopend van maandag t/m zaterdag van 14.00 tot 18.00 uur.

CRANBERRYBEDRIJF EN ZELF-PLUKTUIN 'GROENHOF'

Tussen Hoorn en Oosterend, in de luwte van de elzenwallen, ligt de tuinderij 'Groenhof' van de familie Van Zandwijk. Je kunt er in de zomer prachtige veldboeketten plukken, en ook zelf

diverse soorten fruit oogsten. De tuin nodigt uit om er even te blijven: er zijn zitjes, er is iets te drinken, er is tijd voor een gesprekje.

"Waar zijn de bananenbomen?" vraagt een jongetje. "Ga het maar vragen", grinnikt zijn vader. Maar dat gaat mama te ver. Geduldig legt ze uit dat Nederland daarvoor niet het goede klimaat heeft. Zoonlief stort zich vervolgens op een pruimenboom. "Nee, Wouter, we gaan geen onrijpe plukken, dat is zonde!"

De 'Groenhof' teelt naast aardbeien, pruimen en bessen ook cranberry's. Van het fruit worden diverse producten gemaakt. Deze zijn op de tuin verkrijgbaar, ook in de cranberryschuur even verderop, en bij verschillende winkels op het eiland.

'Groenhof' – Oosterend 9, 8897 HW Terschelling – tel. 0562-448058 – www.groenhofcranberry.nl.

Afhankelijk van het groeiseizoen worden de begin- en einddatum van de pluktuin vastgesteld. In de maanden juni en juli is deze in ieder geval open op dinsdag, donderdag en zaterdag van 11.00 tot 16.00 uur. De cranberryschuur is open op donderdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur.

De publiciteitscampagne **BOEREN IN BEELD** is financieel mogelijk gemaakt door onderstaande bedrijven en instanties:

provinsje fryslân
provincie fryslân

VSBfonds

frieslandfoods

Vitens

IMSA AMSTERDAM
SUSTAINABILITY & INNOVATION

CHV Schylge myn Lântse

Stichting Ons Schellingeland

Stichting
"Dirk Mentz Fonds"
te Terschelling

@agrifirm

Stichting Ritske Boelema Gasthuis

En verder:
Buurschappen om Oost – P.W. Janssen's Friese
Stichting – Individuele boeren Terschelling
– Loonbedrijf Hoekstra Terschelling – Dierenart-
sen Terschelling – Wouter van Dieren Amsterdam

Tekst: Renske Gorter
Fotografie: Anne Zorgdrager

Vormgeving: Jan Heuff
Druk: Enevodruk - Harlingen

